

Hoofdstuk LII

Israël Hersteld, Versierd en Bevrijd

Verzen 1 en 2

- 1. Waak op, waak op, trek uwe sterkte aan, o Sion! trek uwe sierlijke kleederen aan, o Jeruzalem! gij heilige stad, want in u zal voortaan geen onbesnedene noch onreine meer komen.**
- 2. Schud u uit het stof, maak u op, zit neder, o Jeruzalem! maak u los van de banden van uwen hals, gij gevangene dochter Sions.**

Dit hoofdstuk bevat twee zeer ongelijke deelen. De eerste twaalf verzen behelzen het vervolg en slot op het vorige hoofdstuk, terwijl de drie laatste verzen eigenlijk bij het volgend kapittel behoren. De profeet verplaatst zich wederom in Israël's toekomst en hij geeft het volk bevelen alsof het vlak voor hem stond. Men herinnere zich, dat deze bevelen de kracht hebben van eene gewisse voorspelling. Hij stelt zich Jeruzalem nog voor als eene Moeder, die lang gevangen en van kinderen beroofd is geweest en nederligt in hare gevangenis, vuilnis, smaadheid en ellende. Nu roept hij haar toe, dat zij zal opstaan uit hare diepe vernedering en het schitterend feestkleed zal aantrekken, ten einde zich alzoo tot de ontvangst harer kinderen gereed te houden. Zij zal voortaan eene heilige stad zijn, daar geene onbesnedene en onreine Heidenen haar meer zullen overrompelen. Dat zij dan vrij het stof, dat een teeken van rouw en droefheid is, van zich afschudde, de halsboei, die haar knelt, losmake en zich, van hare kluisters ontslagen, als eene vrije en sierlijk uitgedoste vorstin op haar troonstoel nederzette.

„Zonder Geld Gelost.”

Vers 3

- 3. Want zoo zegt de HEERE: Gijlieden zijt om niet verkocht, gij zult ook zonder geld gelost worden.**

Onder dezen titel en tekst heeft Dr. A. Kuyper, Jr., in De Heraut van 27 Aug. 1923, eene uitlegkundige overdenking, die ook het Woord op verre na niet tot zijn recht doet komen. Hij wijst o.a. op de tegenstelling van Jes. 43:3 waar gezegd wordt, dat God een losgeld voor Zijn volk geeft en Jes. 52: 3 waar God zegt, dat Zijn volk zonder geld gelost zal worden, en de geleerde schrijver zegt er van: „Wij staan hier dus metterdaad voor een groote en machtige tegenstelling.” Ten opzichte van Babel zegt de Heere: gij zult zonder geld gelost worden. Ten opzichte van Perzië heet het: Ik heb menschen in uwe plaats gegeven en volken in de plaats van uwe ziel. Doch de groote en machtige tegenstelling, waarvan Dr. K. spreekt, is hier niet naar waarheid gezien. Wel is er in Jes. 43: 3 kennelijk sprake van de landen, die God aan den Perzischen

troon heeft onderworpen als losgeld, d.i. als eene vergoeding, eene belooning, voor de vrijheid, die Kores aan Juda hergaf. Doch in Jes. 52 is kennelijk sprake niet van Israëls terugkeer uit Babel, maar van zijn eindelijke wederkeering uit alle volken aan het eind der dagen en in verband daarmee Israëls volkomen herstel en groote heerlijkheid. Dit blijkt uit tal van feiten, hier aangegeven : a) Geen onbesnedene noch onreine zal voortaan meer door Jeruzalem komen, vs. 1. b) Jeruzalem zal los zijn van de banden van haren hals, vs. 2. c) De Heere zal in dezen dag der vrijmaking Zelf tot Israël spreken en zeggen: Zie, hier ben Ik, vs. 6. d) Boodschappers zullen huppelen over Israëls bergen en tot Zion, Jeruzalem zeggen: Uw God is Koning, vs. 7. e) Israëls wachters zullen het met eigen oogen aanschouwen, dat de Heere Zelf (niet Zerubabel of Nehemia) Zion wederbrengen zal, vs. 8. f) De Heere herbouwt de woeste plaatsen van Jeruzalem en vertroost bij die gelegenheid Zijn volk, vs. 9. g) De Heere heeft Zijn arm ontbloot, d.i. Hij is uitgetogen ten strijde tegen alle volkeren, vs. 10. 10) Al de einden der aarde zullen zien het heil, de zaligheid, die Israëls God aan de Joden gebracht heeft, vs. 10. 11) Jehova Zelf zal bij die wederkeering Israëls voorhoede en achtertocht zijn, vs. 11. 12) De wedergekome Heiland, die eens zoo diep vernederd geweest is, zal bij die gelegenheid verhoogd worden voor het oog aller volken en vorsten. Niet één van deze gebeurtenissen greep plaats bij Israëls terugkeer uit Babel. De tegenstelling, waarvan Dr. K. in de Heraut spreekt is derhalve niet die tusschen Babel en Perzië, maar die tusschen Israëls eersten terugkeer uit Babel en den laatsten terugkeer uit alle volken in den dag van Christus' toekomst. Strikt genomen waren het ook niet de Babyloniërs, die Israël gaan lieten, want Israël keerde na den val van het eerste wereldrijk terug en door bemiddeling van den Perzischen koning Kores. Deze koning nu ontving voor zijn edele daad wel een losgeld bestaande in vele landen, doch de volken der toekomst zullen niets anders ontvangen dan de ontzaggelijkste gerichten voor hunne langdurige verdrukking van de Joden.

Gods Toorn over Assur Grooter dan over Egypte

Verzen 4 en 5

4. Want zoo zegt de Heere HEERE: In vorige tijden trok mijn volk af in Egypte om als vreemdeling aldaar te verkeeren, en Assur heeft hetzelfde om niet onderdrukt.

5. En nu, wat heb Ik hier te doen, spreekt de HEERE, dewijl mijn volk om niet weggenomen is, en degenen die over hetzelfde heerschen het doen jammeren, spreekt de HEERE, en mijn naam gestadig den ganschen dag gelasterd wordt.

De Heere maakt hier eene tegenstelling tusschen Egypte en Assur. Bij Assur denken men wel in de eerste plaats aan het Assyrio-Babylonisch wereldrijk, doch niet in de voornaamste plaats. De diepste beteekenis van Assur is die van Israëls grooten vijand in den eindtijd, gelijk we die gedurig in het eerste deel zijner profetie ontmoeten. Voor de bewijzen zie men het aangeteekende op vs. 3. Alleen zij nog opgemerkt, dat van Babel in het verleden niet gezegd kon worden, dat het Israël om niet, d.i. zonder

oorzaak had onderdrukt, dewijl toch Zedekia zijn duren eed van trouw, aan Nebukadnezar gedaan, verbroken had en met andere kleine rijken tegen het Babylonisch rijk in was gekomen. Doch op den aartsvijand der toekomst zal dit ten volle van toepassing zijn en eveneens het lasteren van Jehova-Jezus' Naam, geduriglijk den ganschen dag, vgl. Openb. 13: 5. De kracht der tegenstelling tusschen Egypte en Assur ligt in een argument van het mindere tot het meerdere als volgt: Indien Jehova eertijds Zijn volk uit Egypte verlostte en Egypte strafte, waarheen Zijn volk vrijwillig was opgetogen, hoeveel te meer zal Hij dan niet Assur verslaan, dat Zijn volk zonder oorzaak in ballingschap sleepte en het deed huilen van benauwdheid. De vertaling, die hier overzet door: *degenen die over hetzelfde heerschen, huilen van woede of brullen van blijdschap*, is niet zoo verkieselijk als die van de Statenvertaling. Het zonder oorzaak wegslepen van Israël, het doen huilen van de ballingen en het gestadig lasteren van Jehova, ziet daar de drie redenen hier aangegeven, waarom en waarover de Heere Assur strenger zal tuchtigen dan eens Egypte.

De Teruggekeerde Christus in Israël Aanwezig

Verzen 6 tot 12

6. Daarom zal mijn volk, daarom zal het mijnen naam in dien dag kennen, dat Ik het zelf ben die spreek: Zie, hier ben Ik.

7. Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten desgenen die het goede boodschap, die den vrede doet hooren; desgenen die goede boodschap brengt van het goede, die heil doet hooren; desgenen die tot Sion zegt: Uw God is Koning!

8. Daar is een stem uwer wachters, zij verheffen de stem, zij juichen te zamen; want zij zullen oog aan oog zien, als de HEERE Sion wederbrengen zal.

9. Maakt een geschal, juicht te zamen, gij woeste plaatsen Jeruzalems, want de HEERE heeft zijn volk getroost, Hij heeft Jeruzalem verlost;

10. De HEERE heeft zijnen heiligen arm ontbloot voor de oogen aller heidenen, en alle de einden der aarde zullen zien het heil onzes Gods.

11. Vertrekt, vertrekt, gaat uit van daar, raakt het onreine niet aan; gaat uit het midden van haar, reinigt u, gij die de vaten des HEEREN draagt;

12. want gijlieden zult niet met haast uitgaan noch met der vlucht henengaan, want de HEERE zal voor ulieder aangezicht henentrekken, en de God Israëls zal uw achtertocht wezen.

De Heere zal Zijn volk wreken en Zijne lasteraars den mond stoppen in dien dag, de staande formule, die heenwijst naar den grooten dag der toekomst, waarop de ziener zich weder verplaatst. Het dubbele daarom wijst hier, gelijk dit elders gezien werd, op de reden van het gericht over Assur en de vrucht daarvan voor Israël. De vrucht van het gericht over de lasterlijke, Antichristelijke wereldmachten zal tweeledig voor Israël zijn: hij zal Jehova-Jezus kennen en Hem in het midden van zich hebben, Hem

zien en hooren. De voorstelling is hier wel zeer kort doch rijk van inhoud. Het heil van den tegenwoordig zijnden koning Israëls is zoo groot, dat er alom renboden worden uitgezonden, die als de heilherauten dit heilsfeit al den steden van Juda zullen boodschappen. Er is in vs. 7 vliegende haast in de voorstelling van den profeet en eene zekere volheid en gezwollenheid van uitdrukking, vanwege de overvloeiende vreugde over de tegenwoordigheid van Koning Jezus. Al het heil wordt echter samengevat in dit eene gezegde: Uw God is Koning! De boden zijn renboden en loopen snel en dit is de reden waarom hunne voeten zoo liefelijk zijn. Zij komen aangesneld als met gevleugelden voet en daarom zijn hunne voeten als brengers eener goede tijding zoo welkom. Als zij op de heuveltoppen klimmen laten zij hunne stem heinde en ver weerklinken.

De wachters staan op hunne torentansen en zien de boden aansnellen; doch ziet, op hetzelfde oogenblik ziet hun eigen oog, dat de Heere Zijn Zion wederbrengt, en bij het aanschouwen van dit heugelijk feit breken zij uit in jubel en geschal over de herbouwing van de verwoeste stad en de bijeenvergadering en vertroosting van Zijn volk, alsmede de krachtvolle openbaring der Majesteit van Israëls Koning voor het oog aller volken. De uitdrukking, Zijn heiligen arm ontbloot, is een Hebreeuwsch spraak-idioom, ontleend aan het opstroopen van de lange loshangende mouwen, wanneer men aan het werk toog. Dan ontblootte men den arm en zoo werd dit op zichzelf het beeld van een of ander krachtige onderneming of initiatief. De krachtige ondernemingen van Jehova-Jezus zijn in vs. 9 genoemd. Alle volken, zelfs de allerverste, zullen met hunne oogen aanschouwen, evenals nu de boden en de wachters het heil, de zaligheid van Israël, door Israëls God reeds zien.

Vertrekt, vertrekt, gaat uit, gaat uit, zoo roept de ziener als 's Heeren tolk tot de nog achtergeblevene Joden onder de volken. Zij moeten zich van het onreine volk afscheiden en het onreine niet aanraken, vgl. II Cor. 6: 17. Dit geldt nog van de Gemeente. Zij die de vaten des Heeren dragen zijn de Priesters. Niet met angstige vrees en overhaastigen spoed, als eens bij den uittocht uit Egypte, zullen ze uit de eindelijke ballingschap terugkeeren, want Jehova-Jezus Zelf zal hunne voorhoede en achtertocht wezen. Bij den uittocht uit Egypte beschutte Hij eens Zijn volk met wolk- en vuurkolom, dan zal Hij dit in hoogst-eigener Persoon doen.

De Verhooving van den Knecht des Heeren

Verzen 13 tot 15

13. Zie, mijn knecht zal verstandiglijk handelen, hij zal verhoogd en verheven, ja zeer hoog worden.

14. Gelijk als velen zich over u ontzet hebben,—alzo verdorven was zijn gelaat, meer dan van iemand, en zijne gedaante, meer dan van andere menschenkinderen—

15. alzo zal hij vele heidenen besprengen, ja de Koningen zullen hunnen mond over hem toehouden: want denwelken het niet verkondigd was, die

zullen het zien, en welke het niet gehoord hebben, die zullen het verstaan.

We hebben hier een opdracht om op Christus te zien. Wanneer wij een mooi portret hebben, dan zegden wij tot onze vrienden : Ziet! En zoo doet de Vader nu hier, want Christus is het beeld des onzienlijken Gods en de Vader denkt zeer veel van Hem. Herhaaldelijk toch wijst Hij in Zijn Woord op Zijn geliefden Zoon in woorden als deze: Ziet, uw koning komt; ziet, Mijn knecht; ziet, den Man, Wiens naam is Spruite; ziet, Juda, ziet uw God. Het is lang niet toevallig dat wij in de vier Evangelisten juist dit viervoudig beeld van Koning, Knecht, Man, en God hebben in de volgorde als hier aangegeven.

Over het begrip knecht behoeven we na al het voorafgaande thans niet meer uit te weiden. Deze naam duidt Christus aan als gezonden Middelaar en den grooten Zaakwaarnemer des Vaders, en Die den last, het recht, en de bevoegdheid heeft om de zonde weg te nemen en den opstand in Gods Schepping te dempen.

Het eerste, dat hier van den Knecht gezegd wordt, is dat Hij verstandelijk handelen zal. Christus heeft altoos wijselijk gehandeld, daar Hijzelf de opperste Wijsheid is. Hij handelde steeds wijselijk tegenover den Satan door alleen het zwaard des Geestes, het Woord, te gebruiken. Zijne listige belagers ontvingen steeds een wijze vraag of wedervraag. En door Zijn volmaakte offerande aan het kruis heeft Hij Gods recht voldaan, den Satan overwonnen, de schepping gered en den zondaar behouden. In het Hebreeuwsche woord ligt de bijgedachte van voorspoedig zijn. Dewijl Hij wijselijk handelde, zou Hij voorspoedig zijn. Deze voorspoed wordt door drie woorden, die op Zijn verhooving wijzen, uitgedrukt. Hij werd verhoogd uit het graf; Hij werd verheven tot in den hemel; Hij werd zeer hoog gezet ter rechterhand Gods en ontving een naam boven allen naam, Mark. 16: 19; Ef. 1:20-22; I Petri 3: 22. Evenals in Filipp. 2: 5-11 wordt er hier op gewezen dat de verhooving geëvenredigd was aan de diepe vernedering, zooals de uitdrukking gelijk als hier te kennen geeft. Zijne vernedering was van dien aard, dat velen zich over hem ontzet hebben van afgrijzen. Zijn gelaat was dermate verdorven door de vuistslagen, door den doornenkroon en door het speeksel, dat men op Zijn aangezicht spuwde, dat Hij als het ware niet meer op een mensch geleek. Men denke hier aan Zijn lijden kort vóór Zijn sterven. Hij werd een ganschen nacht en dag voortgesleept van plaats tot plaats en gegeeseld en geslagen en bespogen, zoodat het marmewit gelaat vanwege het gebrek aan slaap, bloedverlies en droefenis en daarover het roode bloed en de blauwe builen en het grijze speeksel Hem een afschuwelijken aanblik moeten hebben gegeven. De Kerk vóór Constantijn leerde, dat Christus zeer leelijk was en die na Constantijn, dat Hij zeer schoon was. Ze hebben beide gelijk. Er heeft ongetwijfeld een geestelijk schoon op Zijn gelaat gelegen, dat alleen door het geestelijk oog ontdekt kon worden. Door Zijne mishandeling en lijden daarentegen heeft Hij een verdorven gelaat getoond en een afschuwelijken aanblik opgeleverd. Het woordje *keen*, vertaald door alzoo, wijst nog eens weer op de evenredigheid, de gelijkmatigheid, die er bestond tusschen Zijne vernedering en verhooving. Het is door de Christelijke uitleggers maar weinig beseft, dat hoofdstuk 53 slechts een

zijdelingsche beschrijving is van den vernederden Christus, en dat het eigenlijk doel was om te wijzen op Zijne verhooving. De Knecht zal vele volken besprengen met het bloed der besprenging, Lev. 14:51; 16: 14; Ez. 36 : 25; Hebr. 9: 13, 14; I Petri 1:2; de vorsten der aarde zullen uit eerbied voor Hem zwijgen en de blinde Heidenen zullen Zijn Woord ten volle verstaan.